

S Y K E

27.7.2010

SYKE-2010-J-168-(J9)

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00230 VALTIONEUVOSTO

Oikeusministeriö

30.07.2010

ad 17.11.2009
David

OM:n lausuntopyyntö 2.6.2010, Dnro 17/41/2009

LAUSUNTO EHDOTUKSESTA RIKOSLAKIIN LISÄTTÄVÄSTÄ UUESTA TÖRKEÄ METSÄSTYSRIKOS -SÄÄNNÖKSESTÄ

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa ehdotuksesta rikoslakiin lisättävästä uudesta säännöksestä koskien törkeää metsästysrikosta. Esityksen tavoitteena on ottaa lainsäädännössä huomioon metsästysrikosten viime vuosina tapahtunut raaistuminen ja suunnitelmallisuuden lisääntyminen sekä rikosten kohdistuminen uhanalaisiin riistaeläimiin. Tavoitteena on myös metsästysrikosten esitutkinnan tehostaminen mahdollistamalla tutkinnassa uusien pakkokeinojen käyttö. Metsästysrikos katsottaisiin törkeäksi, mikäli rikoksen kohteena olisi suuri määrä riistaeläimiä, rikoksella tavoiteltaisiin huomattavaa taloudellista hyötyä, rikos olisi erityisen suunnitelmallinen tai rikoksella tapettaisiin ahma, ilves, karhu, metsäpeura, saukko tai susi taikka vahingoitettaisiin niitä.

Suomen ympäristökeskus katsoo, että ehdotus uudesta säännöksestä on tarpeellinen ja kannatettava. Näkyvän valvonnan lisääminen erämaaoloissa ei ehdotuksen mukaan ole mahdollista niin mittavasti, että kiinnijäämisen riski metsästysrikoksista kasvaisi merkittävästi. Vaikka valvontaa tulee mahdollisuuksien mukaan lisätä, on nykyisen hyvin lievän rangaistusuhan kasvattaminen ennalta ehkäisevänä keinona ehdottoman tärkeä.

Metsästäjillä on tärkeä merkitys riistanhoitotyössä ja myös luonnonsuojelussa. Laiton metsästys on vastoin metsästyksen periaatteita ja saattaa valitettavasti leimata metsästäjiä ja laillista metsästystä harrastuksena. Tiukempi rikoslainsäädäntö metsästysrikosten osalta lisää törkeiden metsästysrikosten moitittavuutta ja on tärkeä myös tästä näkökulmasta.

Laiton suurpetojen metsästys vaikeuttaa suunnitelmallisen suurpetopolitiikan toteuttamista, sillä suurpetojen kannat ovat Suomessa niin pieniä, että laittomalla pyynnillä on merkittäväkin vaikutusta kantojen kokoihin ja selviytymiseen. Suomen lainsäädännössä on pyritty viime vuosina erityisesti huomioimaan paikallisten ihmisten huolta turvallisuudestaan ja kotieläinten menetyksistä muun muassa siirtämällä turvallisuutta uhkaavien suurpetojen poikkeuskaatolupien myöntäminen paikallisille riistanhoitopiireille, jotta lupamenettely nopeutuisi. Lisäksi on parannettu korvausjärjestelmää. On erittäin tärkeää, että ehdotettu tiukempi metsästysrikoslaki ohjaa samaan suuntaan ja tuomitsee ankarammin lain omiin käsiin ottamisen ja tukee näin suunnitelmallista suurpetopolitiikkaa ja uhanalaisten eläinten suojelua.

Esityksessä ehdotetaan myös laittoman saaliin kätkemisen rangaistusasteikon tiukentamista, joka on ollut alhaisempi kuin muiden kätkemisrikosten. Perhe- tai kyläyhteisön piirissä tapahtuvaa saaliseläinten kätkemistä ja hyödyntämistä ei mahdollisesti aiemmin ole pidetty samalla tavalla moitittavana kuin muun laittoman tavaran kätkemistä. Nykyään epäillään, että laittomille saaliille on monissa tapauksissa olemassa valmiit myyntikanavat osana harmaata taloutta. Tällaisessa toiminnassa mukana olevien henkilöiden työnjako voidaan rinnastaa muiden rikoslajien järjestäytyneisyy-

teen. Esitys huomioi, että hyötyhakuksen luonnonvarojen käytön rinnalle ovat nousseet ekologiset, luonnon kestäväää käyttöä koskevat periaatteet. Ei ole mitään syytä käsitellä laittoman saaliin kätkemistä lievemmin kuin muita kätkemisrikoksia.

SYKE haluaisi kiinnittää huomiota menettämisuraamukseen siltä osin, että moottorikelkan ohella rikoksentekovälineenä saatetaan käyttää myös mm. mönkijöitä ja autoja.

SYKE kannattaa esityksen ehdotuksia törkeää metsästysrikos –säännöksestä ja sen vähintään neljän kuukauden ja enintään neljän vuoden vankeuden seuraamuksesta. Niin ikään kannatettavia ovat säännös törkeästä laittoman saaliin kätkemisestä, törkeän metsästysrikoksen tehneen henkilön pidemmästä metsästyskiellosta, oikeushenkilön rangaistusvastuusta, sekä televalvonnan ja matkaviestimien sijaintitietojen hankkimisen mahdollisuudesta törkeän laittoman saaliin kätkemisen esitutkinnan yhteydessä.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut johtaja Heikki Toivonen luontoympäristökeskuksesta ja vanhempi tutkija Ulla-Maija Liukko biodiversiteettisyksiköstä.

Pääjohtajan estyneenä ollessa
Hallintojohtaja

Pasi Henriksson

Erikoistutkija

Aino Juslén